REMISSVAR

DATUM: 2026-10-19

ER REFERENS: JU2026/01595

DIARIENUMMER: 2026-01028

Justitiedepartementet

Remissvar angående Justitiedepartementets promemoria Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595)

Sammanfattning

Riksbanken tillstyrker promemorians förslag att minska antalet statliga identitetshandlingar (id-handlingar) till förmån för ett statligt id-kort vilket även fungerar som bärare av den statliga e-legitimationen (SverigeID). Bedömningen är att det statliga id-kortet med stöd för SverigeID kommer att försvåra för betalningsbedrägerier och förbättra allmänhetens tillgång till betaltjänster då fler än idag kommer att få tillgång till en statligt utgiven fysisk id-handling med hög säkerhet och en statlig e-legitimation utfärdad på högsta tillitsnivå. Innehav av SverigeID är också en förutsättning för att allmänheten ska kunna ansöka om den europeiska digitala identitetsplånboken. Sammantaget innebär detta att allmänhetens tillgång till betaltjänster förbättras och att möjligheten att identifiera sig och betala vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig utökas.

Inledande kommentar

Det är väsentligt att allmänheten kan genomföra betalningar och få tillgång till betaltjänster för att kunna tillgodose grundläggande behov. En förutsättning för att få tillgång till betaltjänster är att betalaren kan identifiera sig på ett säkert och effektivt sätt.

Ett statligt id-kort förbättrar tillgången till betaltjänster, stärker säkerheten och ökar motståndskraften

Riksbanken tillstyrker förslaget att minska antalet statliga id-handlingar genom att det nationella id-kortet och Skatteverkets id-kort utgår till förmån för ett statligt

Postadress: 103 37 Stockholm, **Besöksadress:** Brunkebergstorg 11
Telefon: 08-787 00 00, **Webb:** riksbank.se

id-kort vilket även fungerar som bärare av den statliga e-legitimationen SverigeID. Det statliga id-kortet med stöd för SverigeID kommer att försvåra för betalnings-bedrägerier och förbättra allmänhetens tillgång till betaltjänster då fler än idag kommer att få tillgång till en statligt utgiven fysisk id-handling och en statlig e-legitimation med hög säkerhet. SverigeID kommer att komplettera befintliga privat utfärdade e-legitimationer och vara utställd på högsta tillitsnivå vilket är en förutsättning för att allmänheten ska kunna ansöka om en europeisk digital identitetsplånbok. Det statliga id-kortet bidrar därmed till att allmänhetens tillgång till betaltjänster förbättras och att möjligheten att identifiera sig och betala vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig utökas.

Väsentligt med hög säkerhet vid utgivning av det statliga id-kortet

Riksbanken anser att förslaget att införa en säker ansöknings och utlämnings-process för det statliga id-kortet som till stora delar även ska gälla för svenskt pass är positivt då det minskar risken för identitetsrelaterade bedrägerier. Ansöknings- och utfärdandeprocessen omfattar obligatorisk identifiering, ansiktsbild och fingeravtryck medan Polismyndigheten får möjlighet att avgöra från fall till fall om detta även behövs vid utlämnande. Riksbanken anser att det för en likvärdig behandling med hög säkerhet bör övervägas att ställa enhetliga krav vid såväl ansökan som utlämnande.

Körkortets framtida roll som id-handling

Departementspromemorian Ju2026/01595 uppmärksammar att, körkortets primära syfte är att visa innehavarens behörighet att framföra vissa fordon, men att det också fyller funktionen som id-handling. 2019 års ID-kortsutredning rekommenderade i betänkandet Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation (SOU 2019:14, s. 181), att körkortets funktion som id-handling skulle upphöra på grund av bristande säkerhet. Departementspromemorian anger att körkortet inte hör till de handlingar som anses uppfylla de säkerhetskrav som bör ställas på en säker identitetshandling. Riksbanken instämmer i denna bedömning.

Penningtvättsförordningens krav på kund och verklighuvudman bör beaktas

Förordning (EU) 2024/1624 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism ställer krav på identifiering av kund och verklig huvudman. Riksbanken anser att det är av vikt att det fortsatta lagstiftningsarbetet beaktar förordningens krav på fastställande och kontroll av identitet för kund och verklig huvudman så att det statliga id-kortet framöver ska kunna användas i detta sammanhang.

Det bör förtydligas om uppgiftsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag även gäller för myndigheter

Enligt lagen (2026:333) om uppgiftsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag är vissa företag skyldiga att till vissa myndigheter – dvs. Polismyndigheten, Tullverket, Säkerhetspolisen och Skatteverket – lämna uppgifter om enskildas förhållanden till finansiella företag. Lagen gäller företag som tillhandahåller tjänster för elektronisk identifiering. Riksbanken anser därför att det bör klargöras vad som ska gälla i det fall en myndighet tillhandahåller en e-legitimationstjänst.

Aktörer i den privata finansiella sektorn bör åläggas att acceptera SverigeID

Riksbanken anser att det är angeläget att aktörer i den privata finansiella sektorn accepterar SverigeID, i synnerhet betaltjänstleverantörer. Det skulle främja åtkomsten till betalkonton och betaltjänster, förbättra möjligheten att göra betalningar under fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig samt minska det i dag starka beroendet till BankID. Det behöver därför utredas om det inom hela eller delar av den privata sektorn bör ställas krav på att acceptera vissa e-legitimationer. En sådan utredning bör ske snarast möjligt och särskilt beakta hur krav på att acceptera en statlig e-legitimation kan bidra till att stärka motståndskraften i betalningssystemet.

På Riksbankens vägnar

Erik Thedéen
Riksbankschef

Johan Schmalholz
Rådgivare

Beslutet har fattats av riksbankschefen Erik Thedéen efter föredragning av rådgivaren Johan Schmalholz. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Christina Wejshammar medverkat.